UREDBA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH UREDBE O VARSTVU VODA PRED ONESNAŽEVANJEM Z NITRATI IZ KMETIJSKIH VIROV

PREDLOG

EVA: 2026-2580-0027

I. UVOD

1. Razlogi in podlage za izdajo

Pravna podlaga:
Drugi odstavek 18. člena ter prvi in tretji odstavek 21. člena v zvezi s prvim odstavkom 264. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22,18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE, 23/24, 21/25 – ZOPVOOV, 56/25 – PoZ in 11/26 – odl. US) ter izvrševanje 4. člena Zakona o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D, 79/17, 44/22, 78/23 – ZUNPEOVE in 100/25 – ZKme-2) in 20. člena Zakona o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVRin 45/15 in 100/25 – ZKme-2)

Rok za izdajo:
/

Glavni razlogi za izdajo:
Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (v nadaljevanju: nitratna uredba) je pripravljena z namenom, da se obdobje prepovedi gnojenja s tekočimi organskimi gnojili prilagodi spremenjenim podnebnim razmeram ter dejanskim razmeram in potrebam kmetijske prakse, na katere opozarjajo tudi kmetje in kmetijske organizacije, ter se s tem omogoči ustreznejše načrtovanje in izvajanje kmetijskih opravil ob hkratnem zagotavljanju varstva voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov.
Pri tem ostajajo nespremenjene druge omejitve in zahteve glede gnojenja, določene z nitratno uredbo. V skladu s prvim odstavkom 13. člena nitratne uredbe je treba gnojila uporabljati v skladu s potrebami rastlin. Prav tako se ne spreminja prepoved iz prvega odstavka 10. člena nitratne uredbe, v skladu s katero je gnojenje z organskimi in mineralnimi gnojili prepovedano na poplavljenih tleh, tleh, nasičenih z vodo, tleh, prekritih s snežno odejo, in zamrznjenih tleh. Sprememba datuma zaključka obdobja prepovedi gnojenja s tekočimi organskimi gnojili zato ne posega v navedene zahteve in omejitve, ki jih je treba pri gnojenju upoštevati ne glede na časovno obdobje, v katerem je gnojenje dovoljeno.

2. Ocena finančnih posledic predloga akta za državni proračun in druga javna finančna sredstva

Predpis nima posledic na tem področju.

3. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih in prilagojenosti predlagane ureditve pravu Evropske unije

3.1 Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

/

3.2 Prikaz ureditve v pravnem redu Evropske unije

Predlog ni predmet usklajevanja s pravnim redom EU.

3.3 Prikaz ureditve v posameznih državah članicah Evropske unije

/

4. Presoja posledic

4.1 Presoja administrativnih posledic

Predpis nima posledic na tem področju.

4.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki

a) Na področje in vsebino, ki ju ureja predpis, vplivajo podnebne spremembe.

– Predpis ima pozitiven učinek na cilj in obvezo zmanjševanja izpostavljenosti vplivom in občutljivosti na vplive podnebnih sprememb ter povečevanja odpornosti proti podnebnim spremembam oziroma zmanjševanja ranljivosti v zvezi z njimi.

S spremembo datuma konca obdobja prepovedi gnojenja se omogoča večja prilagodljivost kmetijskih praks spremenjenim podnebnim razmeram in s tem boljše prilagajanje kmetijske proizvodnje vplivom podnebnih sprememb.

b) Predpis ima učinek na kmetijska zemljišča oziroma kmetovanje ter na gozdarstvo in upravljanje gozdnih ekosistemov.

– Predpis ima pozitiven učinek na način kmetovanja.

S spremembo se kmetom omogoča začetek gnojenja s tekočimi organskimi gnojili 15. februarja, torej prej, kot je določeno po veljavni ureditvi, kar lahko prispeva k ugodnejšim pogojem za pridelavo rastlinskih kmetijskih pridelkov ter omogoča boljše prilagajanje kmetijskih praks spremenjenim podnebnim razmeram.

– Predpis ima pozitiven učinek na stopnjo samooskrbe s hrano.

S spremembo se lahko izboljšajo pogoji za pravočasno izvedbo kmetijskih opravil, kar lahko prispeva k stabilnejši in učinkovitejši domači rastlinski pridelavi ter posledično k večji prehranski samooskrbi.

4.3 Presoja posledic za gospodarstvo

Predpis nima posledic na tem področju.

4.4 Presoja posledic za socialno področje

Predpis nima posledic na tem področju.

4.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja

Predpis nima posledic na tem področju.

4.6 Presoja posledic za druga področja

Predpis nima posledic na tem področju.

4.7 Izvajanje sprejetega predpisa

Ker gre za vsebinsko omejeno spremembo predpisa, ki je pripravljena tudi z namenom prilagajanja ureditve spremenjenim podnebnim razmeram ter dejanskim razmeram in potrebam kmetijske prakse, na katere opozarjajo tudi kmetje in kmetijske organizacije, je bilo gradivo usklajeno s kmetijsko stroko in ministrstvom, pristojnim za kmetijstvo.

5. Prikaz sodelovanja javnosti

Gradivo ni bilo predmet sodelovanja z javnostjo.

II. BESEDILO ČLENOV

Na podlagi drugega odstavka 18. člena ter prvega in tretjega odstavka 21. člena v zvezi s prvim odstavkom 264. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22,18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE, 23/24, 21/25 – ZOPVOOV, 56/25 – PoZ in 11/26 – odl. US) ter za izvrševanje 4. člena Zakona o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D, 79/17, 44/22, 78/23 – ZUNPEOVE in 100/25 – ZKme-2) in 20. člena Zakona o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVRin 45/15 in 100/25 – ZKme-2) Vlada Republike Slovenije izdaja

Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov

1. člen

V Uredbi o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Uradni list RS, št. 113/09, 5/13, 22/15, 12/17 in 44/22 – ZVO-2) se v prvem odstavku 8. člena besedilo »1. marca« nadomesti z besedilom »15. februarja«.

Drugi odstavek se črta.

Dosedanji tretji do peti odstavek postanejo drugi do četrti odstavek.

V novem drugem odstavku se besedilo »prvi odstavek tega člena« nadomesti z besedilom »prejšnji odstavek«.

V novem četrtem odstavku se besedilo »prvi do četrti odstavek« nadomesti z besedilom »prvi do tretji odstavek«.

2. člen

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:
Na podlagi rezultatov strokovnih nalog »Ugotavljanje izpiranja dušika zaradi zgodnjega pomladanskega gnojenja sejanega travinja s tekočimi organskimi gnojili« in »Ugotavljanje izpiranja dušika na plitvih tleh zaradi zgodnjega pomladanskega gnojenja sejanega travinja s tekočimi organskimi gnojili«, ki ju je za Ministrstvo za okolje in prostor v dveh fazah izdelal Kmetijski inštitut Slovenije, in sicer v obdobju 2017–2019 na globokih tleh ter v obdobju 2020–2021 na plitvih tleh, se obdobje prepovedi gnojenja s tekočimi organskimi gnojili skrajšuje tako, da se končni datum prepovedi s 1. marca prestavlja na 15. februar.
Sprememba temelji na rezultatih navedenih strokovnih nalog glede izpiranja dušika pri zgodnjem pomladanskem gnojenju in omogoča začetek gnojenja s tekočimi organskimi gnojili po 15. februarju ob upoštevanju drugih pogojev in omejitev, določenih z nitratno uredbo.
Pri spremembi se je upoštevalo tudi priporočilo Evropske komisije iz Delovnega dokumenta služb Komisije o izvajanju nitratne direktive za Slovenijo za obdobje 2020–2023, ki poudarja potrebo po prilagajanju akcijskih programov in ukrepov podnebnim spremembam.
Ker je dosedanji drugi odstavek 8. člena že določal 15. februar kot konec obdobja prepovedi za pripravo zemljišč za setev jarih žit, trav in travno-deteljnih mešanic ter za pomladansko dognojevanje ozimin in sejanega travinja, je zaradi spremembe splošnega obdobja prepovedi v prvem odstavku izgubil samostojen normativni pomen. Zato se dosedanji drugi odstavek črta, dosedanji tretji do peti odstavek pa se ustrezno preštevilčijo.
Zaradi črtanja drugega odstavka in posledičnega preštevilčenja odstavkov se ustrezno prilagodijo tudi notranji sklici v 8. členu.

K 2. členu:
Določba ureja začetek veljavnosti te uredbe.

IV. PRILOGE

Priloge niso priložene.